

Hier beghint des heilighen cronus langhe
Eer ihesu **T**gheride
crilst leuende gods
Soen ic dancke ende
loue di bi wies gra
cie ic ben dat selue
dat ic ben bi wies
ontfermicheit ic le
ue beroert wordt ende onsta ghetwaerd
ghe mi te louen di ende dinē goedertieren
naem begheerlike loue te singhen **G**hif
mi cracht teghen dinen viande en die myn
Die leues ende regniers bouen alle tyde
der tiden Amen **T**e metten
O Heer du selte op doen myn lip
pen ende myn mont sel voert
condighen dyn lot **G**od wile
dencken in myn hulpe heer tot mi te hel
pen haeste **G**lorie si de nader ende de soe
ende den heilighen gheest **A**llt was inde
beghi ende nu ende altoes en ewelic sond

p q

ēpnde amen **I**nuitatorium **O**remt laet
ons cristum gheuanghen ghegheeselt be-
spot ende gheruult aenbeden **V**einite.

Oremt laet ons leer vuroechden ten
heer laet ons iubileren gode onsen
heylgheuer sijn aensicht laet ons te vorē
begripen met belien en laet ons met psal-
men tot hem volhertelike bliscap hebben
Coemt laet ons cristū gheuāghen **T**ant
god is groot heer en groot conic op al die
gheē die godlic sijn wāt die heer en verdri-
uet niet sijn volc wāt in sinen handē sijn
alle eiden vā aertrijc en die hoechheit d̄ ber
ghen liet hi **C**oēt laet ons den gheruultē
aenbedē **T**at sijn is dat meer en dat heeft
hi ghemaect en dat droghe lant heeft hi ge-
uest coēt laet ons aenbeden laet ons voer
gode nedualen laet ons screien voerden
heer die ons ghemaect heeft wāt hi is òle
god en wi sijn sijn volc ende scape sijnre
weiden **C**oēt laet **O**f ghi hude hoert sijn

steme verherdet n̄ uwe herte gelijc d̄
vaderē mi vertorende indē daghe der bes-
toringhe inder woestinen daer mi u va-
deren becoerden ende proefden en̄ laghe
mine mercken Coemt laet ons den ghe-
cruulsten aenbeden **T**eertich iaer was
ic naest desen ghesslachte ende sprac altijt
dese dwalen inder herten ende si en̄ bekē-
den niet mine weghe ende ic swoer hem
in minen toerne dat si niet en̄ loundē gaē
in mijn ruste Coemt laet ons cristū ghe-
uanghe ghegheeselt belpot en̄ ghecruulst
aenbeden **G**lorie si den vader ende den
soen ende den heilighen gheest **A**llt was
inden beghin ende nu ende altoes en̄ ewe-
lic sonder eynde amē Coemt laet ons de
ghecruulsten aenbeden . Coemt laet ons
cristum gheuanghen ghegheeselt belpot
Iende ghecruulst aenbeden **M**ijn
Ndat lidē ons heeren daer dē mē
schen salicheit in ghegheue wort daer si

p iii

onse vercoelinghe ende die begherighe os
herten **L**aet ons draghen in onsen ghe-
dachten die pine ende die versmaedenisse
christi sijn doernē crone sijn cruius sijn na-
ghelē ende spere en die alre heilichste wō-
den die alles loues waerdich sijn **D**ie gel-
le alsijn ende bitterheit sijns doots al dese
moeten ons verladen ende soetlic dronc-
ken maken ende moeten ons veruollen
met doechdē ende metter glorioser vruch-
ten **M**oeken di ghecruist ende biddē
di van al onser herte dattu ons wilte toe
voeghen den scaren der heylighen inden
eerwighen leuen **G**lorie si di heer die daer
hanghes indē cruce en ropende opgaues
dinē gheest en vlossest die verlore warelt
Lot en eer li christo vercoft en vradē mit
een teiken des vreden ghepassijt ter doot
sond lake voert volc i die vlsmaide galge.
Waer om grynde die heiden en **P**as
tuole gedachte idelheit **D**ie conighe

der aerden toestondē ende die vorstē qua-
men te samen in een weder den heer ende
weder sinnen cristum **L**aet ons ontvoeren
breken haer banden . ende laet ons wech-
werpen haer ioc **D**ie woent inden hemel
selle besceren ende die heere selle bespotte
Dan sel hi spreken in sinnen toertie ende
in sijne verwoetheyt sal hile bedroeven
Mar ic ben gheslet een conic van he ouer
lyon sinnen heilighen berch predikēde sijn
ghebot **O**ie heer sprac te mi myn soē bis-
tu huden hebbe ic di ghemonnen **E**ysche
van mi ende ic sel di gheuen die heydē in
erue ende dine beslittinghe die eynden der
aerden **D**u seltse regieren in eenre pse-
ren roede ende du seltse brekē als ee pot-
makers vat **E**nde nu ghi coninghe vere
staet en wort gheleert die daer oerdelt die
aerde **D**ient den heer in preelen ende vere
uroecht in hem met beuinghe **H**ennae
die discipline op dat als die heer toernich

p 119

wort ghi niet en verderuet vanden rechtē
weghe **A**ls sijn toren barnet in corter tijt
salich sijn al die ghene die in hē betrouwē
Glorie si den vader **H**ist was **T**āt. Die
mannen sijn teghen mi op ghelstaen son-
der ontfermicheit ende si en spaerde myn
siele niet ic begaf myn huus ende liet af-
ter myn erkenisse. ic gaf myn wtuercoren
siele inden handen mynre vianden

Alder onse die biste **P**ater noster
inden hemelen gheheilicht worde
dijn naem toeconmede si dijn ryc dijn wils-
le ghescie also inder aerden als inden he-
mel. onse daghelicke broot ghes ons hude
ende verghif ons onse sculden als wi vere
gheuen onse sculdenaers. ende en inleide
ons niet in becoringhe mer verlosse ons
van quade amen **A**ve maria gracia
O begroet sūltstu maria vol ghenadē
die heer is met di ghebenedijt bilstu
onder allen wiuen ende ghebenedijt is

die vrucht d̄qns bukes ih̄ds cristus amē
Ende en inleide ons niet in becoringhe .
mar verlos ons vā quade amē Verlikel
Dat gloriōse lidē ih̄esu cristi moet òs
brenghen totter bliscappen des paradijs
amen Heere hiet gheuen die benedictie .
Quermids dat heylighē l̄dē moet ons
ih̄esus cristus gheuen gracie ende bene
dictie Amen Tectio Ulape prophete

In hem en was gheene ghedaente
noch scoenheit . ende w̄j saghe hem
ende in hem en was gheen aensichtē ende
wi begheerden hem eenen verlmaeden en
renen alre verwoorpenste der mannen ee
man der rouwen en der leericcheden . weet
sijn aensichtē was als een verburghē aensichtē
en een verlmaet aensichtē . maer om
wi hem voer niet en achten . mar waer
like hi heuet onse liechte ende crancheit op
ghevoert ende onse droefheit heeft hij ghe
draghen . ende w̄j rekenden hem te welsē

als eenen malaetschen mensche ende vā
gode ghesslaghen ende vernedert mer hij
is ghemōt om onse boesheit en̄ hi is ghe-
parset om onse quaetheit die slaghe ons
vreden heeft hi ontfanghen en̄ ouermids
sijn lidē sijn wi ghesont ghemordē **Mee**
du heere osterme di onser Gode legghen
wi danc **Nel O ghi alle die daer bide we**
ghe lidet aendencket ende besiet of eenich
rouwe is ghelyc als myn rōewe. **vs** **Nel**
dencket alle ghi lude ende besiet myn rou-
we **O**f eenich rōewe is gelyc als myn rou-
we **Glorie** si den vader ende den soen en̄
den heilighen gheest **O**f eenich rōewe is
ghelyc als myn rōewe **Heer hiet gheue**
die bādictie **O**uermids dat heiliche lidē
moet ons cristus gheuen gracie ende bā-
dictie **Amen** **T**Die eerste lesse

Dylatus taste ihesū aen en̄ gheeseldē
en̄ die ridders vlochten een crone vā doce
ne en̄ setten se op sijn hoeft en̄ omsloeghe

met eenen pellen cleede ende si quamē tot
hem ende seiden wes ghegroet conīc der
joden . ende si bedecten sijn begheerlijc aē
sicht ende si gauen hem kinnebac slaghe
ende si spoghen in hem ende namen een
riet ende sloeghen sijn hoeft **N**er du heer
onferme di onser **G**ode legghen wi dac
Hel. **D**ie ouders der volske maectē raet
dat si ihesum met verradenissen houden
mochten ende doden met stocken en̄ met
smaerdē ghinghen si wt als tot enē moer
denaer. **W** Die biscoppen en̄ die pharizee
vergaderden raet **D**at si ihesum niet ver
radenissen houden mochten ende doden
met smaerden ende met stocken ghinghe
si wt als tot eenen moerdenaer **H**eer hiet
gheuen die būdittie **N**ids die vrucht des
heilighē cruius toeleide ons die heer totter
D bliscap des warighē lichts **C**ij. les
D ie ridders namē ihesū en̄ leidē wt
waert en̄ hi droech selue sijn cruius , ende

ghinc tot totter stat diemen caluarie hiet.
ende daer cruuisten si hem ende twee and
Scalcke acn die een side ende aen die ander
mer inden middel ihesu **N**er du heer ont
kerm di oser **G**ode legghē wi danc **K**el.

Als tot eenen moerdenaer sidi wytgegaē
mi te naen **D**aghelics was ic bi u leeren
de inden tempel ende ghi en hilt mi niet.
ende liet ghegheeselt leidi mi te crucen. **v**s
Doe si die handen hadden ghesslaghen aē
ihelum ende si hem hilden leide hi he **D**a
ghelics was ic bi u leerende inden tēpel
ende ghi en hilt mi niet ende liet gheghee
selt leidi mi te crucen **H**eer hiet gheue die
benedictie **D**ie besprenghenisse des bloea
des cristi si ons salicheit ende bescerme.

Duisse Amen **V**ie derde lesse
Amaels doe ihesus wiste dat thāt
alle dinghen veruolt waren doe leide hij
mi dorst ende si namen een spongie ende
dede om een riet ende voldense met edie

ende gauent hem voer sinnen mont en doe
ihesus den edic ghenomen hadde leide hij
Het is al veruollet. ende met ghenepchde
hoefde gaf hi sinnen gheest. **M**ar du heere
onferme di onser **G**ode legghen. **T**es.
Als ee lam is hi ghelept ter doot. en doe
hi qualike ghehadelt wert en loet hi sinne
mont niet op. hi is gheleuert totter doot,
op dat hi leuende mocht maken sijn volc
ds **H**i gaf sijn siele ider doot ende is ghe-
acht onder die misdadighe **O**p dat hi le-
uende mocht maken sijn volc **G**lorie sij
den vad en den soen en den heilige gheest
Op dat hi leuende mocht maken sijn volc

Dagod louen wi. wi benedien di hce
tre wi belien di heer ende coninc der
coninghen **W**i bekennen di heere die ghe-
troust bist eenen gloriolen beleeder ende
eenen wonderliken verlosser **O**u die ons
verlost hebste met mistorten duns bloets
Heere du bist waerdich totfaen los eij

benedictie **A**lle vleische moet di verbli-
den **A**ldat leuende is moet di belien los-
uen glorificeren ende benedien in ewich-

beden Amen **T**Die laudes

Eer ihesu criste wi aenbedē dī
ende wi benedien di . want du
ouermids dinē heilighen cruce
verlost hebste die warelt **O**ntferm di on-
ser die ghepassijt biste om ons **G**od wile
dencken in myn hulpe heer tot mi te hel-
pen haestte **G**lorie si den vader ende den

Alt was inden beghin ende nu ende al-
toes ende ewelic sonder eynde amē **P**s

Heer hoe langhe seltu mi vergheten
aint eynde . hoe langhe keerstu dī
aensicht van mi **H**oe langhe sel ic rade
letten mynre sielen rouwe in mynre her-
ten des daghes **H**oe langhe sel myn viāt
verhoecht wordē ouer mi lich ende hoer
mi heer myn god **T**erlicht myn oghen.
op dat ic niet en slaep inder doot op dat

miñen viat niet en legghe ic hebbe verma
ghen ghehat teghen hem. **D**ie mi bedroe-
nen sellen verblide ist dat ic beroert wor-
de mar ic hebbe ghehoert dijn ontfermich-
heit. **M**ijn herte sel veruroechden in dijn
heil ic sel singhen dē heer die mi goede di-
ghen ghegeuen heeft ende ic sel singhen
den naem des ouersten heere. **G**lorie si dē
At. Vermaadenissen ende anxten hebbē
si mi ghedaen ende die heer is met mi als
een stac strider.

Vimmen

Onse scare moet blidelike louen cris-
tum den beleeder die ons verlosset
heeft ourmids dat cruce ende die hemel-
sche scare moet hē vblide met loue. **O**ihū
onse vlossinghe die stercke pijn des doots
en dat vlistorten dūns bloets moet onse
hertē beroerē op datse di loekē. **D**ie ewige
bequame gauen cristi sijn ons gheghenē
ouermids die gheeselē die spekelen die sla-
ghē ende die salighe wonden. **O**hegliche

maker der sterre dat bloet dūnre wonde
in welken bloede mi alle ghewasschē sijn
dat moet onse herten beroeren dat wijt
beschreien moeten. **O** behouder wilt ons
droncken maken mette lidē dūns doois
ouermids welken lidē du ons ghehouen
ghe menschen gheuen wilste die salighe
bliscap. **L**of ende eere si cristo vercoft en
verraden met eenen teiken des vreden.
ghepallijt ter doot sonder sake voer dat
vole in die versmaide galghe amē. **C**a.

Hier om wilt dicke ouerdencken de
heer ihesum cristu hoerdanighe we-
dersprekinghe hi gheleden heeft vanden
Iondaren op dat ghi in uwen ghemoede
nz moede en wert othbluēde God. **V**ersi.
Hi heeft sine kinnebacken gheghue die
loech. sine liele is vernuolt niet versma-
Gdenisse **M**acharias lanc. **P**z
Hedenedijt si die heer god van isra-
hel want hi sijn vole gheuant en verlost

heeft **E**nde hi heeft ons opgherecht dē hū
ren der salicheit in dauids huus sijns kū
des ghesslachte **A**ls hij ghesproken heuet
uten monde sijne heiligher prophetē die
van beghinne der warelt gheweest hebbē
Salicheit van onsen vianden ende van
alder gheenre handen die ons haten **O**m
te doen ontfemherticheit met onsen va-
deren ende te ghedencken sijne heiligher
ghelostenissen **E**n eet dien hi swoer tot
abraham onsen vader dat hi ons hem sel-
uen gheuen woude **O**p dat wi sond āre
verlost vanden handen onser viandē hē
dienen soude **I**n heilicheit ende in recht-
vaerdicheit voer hem al onse daghe **E**n
du kint du biste een propheet des ouerstē
gheheten, want du selste voergaen voer
dat aensichte des heeren te bereyden sine
weghen **T**e gheuen wylshēpt des salich-
hepts sijnen volcke in verghiffenis hoere
re sonden **M**etten innersten der ontfem-

q i

herticheit ons gods daer ons mede ghe-
uant heeft die vten hoghen opghegaen
Is O heer inlicht den ghenē die in duul-
ternissen sitten ende inden scheme des
doots te leiden onse voeten inden wech
des vreden **Glorie** si dē vad **A**lt was
Alt. God en heeft sinen eenighen soen
niet ghelspaert mer hi heeften voer ons
allen gheghueuen **H**eer verhoer myn ghe-
bet ende myn roepen come tot di

Daet ons bidden **V**Collect
Eer ihesu criste des leuende gods
lone die ter metten tide stondes ghebon-
den vanden biscoop der ioden . vanden
vreeden knechte ontfingheste den kin-
nebaclach . ende liestste di gheuanghen
ende ghebanden leiden totten anderen
biscoob ende alle dien nacht doghesle ve-
le lasters ende verdriets ende du hoerdes
pieter di loechenen ende saechsten aen ot
kermherciken met dinen oghen so dat

hi weende. wi bidden di ghenadighe heer
sich aen ons onsalighe sondaren metten
oghen dijnre onfermerticheit. ende doe
ons onse sonden so volcomeliken bewee
nen dat wi gracie ende glorie voer di mo
ghen verrighen **D**ie leues ende regniers
met gode den vader in eenicheit des heilis
ghen gheestts een god in ewicheden **A**men
Heer hoer myn ghebet ende myn roepen
come tot di **G**hebenedijt si ihesus cristus
sone des leuendighen gods ende die soete
moeder ende maghet maria ende alle dat
hemelsche hof **A**men **O**racio

Oalre heilichste moeder ende maghet
maria om dat anxtelike versuchte
daer u herte of beuede. doe du vernames
dat dijn enighen soen ihesus cristus van
den quadien was ghevanghen ende ghe
bonden ende met verradenisse ghegeue
den swaren tormente **H**elp mi dat myn
herte van minen sonden worde beroerd

q q

tot ghetoaren rouwe op dat ic in die vre
van mynre doot totten toecomien des vi
ants nu niet en der quare noch ouermids
beweghinghe mynre consciëcie tieghē dat
veschijn des anxtelike recters moet beuen
Mer dat ic sijn vriendelic aenscijn moet
Scourē en mz hē osprekelic en lōd einde
obliden Amen **H**eer hoer myn ghebet en
myn roepen come tot di **B**enedien wi dē
heere God si gheloest **A**lle ghelouighe lie
len moeten rusten in vreden Amen

De primen
Eere ihesu criste wi aenbeden di en
de wi benendidē di want ouermids dinē
heilighen cruius hebstu verlost die werelt
Ontferme di onser die ghepassijt ende
ghepinicht bilstet om ons

God wilt denken in myn hul
pe heere tot mi te hulpen haet
te Glorie si den vader ende den
loene ende den heilighē **A**lt was inden

beghinne ende nu ende altoes ende ewe
like sonder eynde Amen

O Du sonne der ghorech' **V**imme
ticheit die ghedecket wordelste dijn
genschijn met eenen doec bespot met ghe
boghen knien ende ghepinicht met slage
Di bidden di naersteliken dattu ons wil
te ghenadich wesen ende ouermids dijn
re goedertierenheit wil ons lepden totter
bliscap **L**ok ende eer si cristo vercolt en
verraden met eenen teiken des vredē ghe
pallijc ter doot sonder lake voert volc in
die vermaide galghe Amen **V Ps**

O Erdel mi god ende onderscide mi
ne lake vanden onheilighen volc
ke ende vanden ongherechten mensche.
Tant du biste god myn stercheit waer
om hebste mi verdreue ende waer om ga
ic droeuich als die viat mi pinighet **S**e
de tot dijn licht ende dijn waerheit li heb
ben mi gheleit ende toegheleit totten heilij

q iij

ghen berghe ende in dinen tabernakel **H**i
ic sal ingaen totten outer gods tot gode
die verbljt mine ioghet **I**c sal di belien
inder herpē god myn god waer om bilstu
bedroeuet siele myn ende waer om me-
de verstoerstu mi **H**epe in gode want ic
noch hem beliden sal salichgheuer myns
aensichts ende myn god **G**lorie si den.

Alt was inde beghinne en nu en altoes
en ewelic sonder einde **A**lt Omijn god
mijn helper ic en hebbe myn aelsicht niet
afghekeert vanden ghenen die mi begre-
pen ende in mi spoghen ende daer omme
en ben ic niet confuult **C**apitel

Terbljt v ghi die dz lidē cristi dragz
op dat ghi in die opēbaringhe sijn
re glorien v verblidē moghet God si ghe-
loeft **R**espons **D**ie gheest ons monts
cristus die here is gheuanghen **V**ersikel
Om ople lōden is cristus die heere gheua-
gen **G**lorie si de vad en de lone en de, **D**ie

gheest ons mons cristus die heer is ghe
uanghen **V**erlikel **H**i voerlette hem die
bliscap ende leet den doot ende verlmaade
alle conkuus **H**eer verhoer myn ghebet.
ende myn roepen come tot di **B**iddē wi

Heer ihesu criste soen des leuēdighē
gods die te prime tijt wordes ghe
brocht pilato dē rechter ende gedoechdes
dat alre wreestle oerdel . wi bidden di oet
moedelic op dattu ons onsalighe wilte te
helpe comen indē oerdel dat wi indē laets
sten oerdel niet en worden verdorcmt mie
ker ewigher pinen mar dat wi moetē ver
dienen versellet te worden met dinen sa
lighen inden ewighen leuen **D**ie leues en
regniers met gode den vader in enichept
des heilighen gheest een god in ewiche
den amen **H**eer hoer myn ghebet ende
myn roepen come tot di **C**hebenedijt sā
ihesus cristus soen des leuēdighē gods
ende die soete moeder ende machz maria

q iij

ende al dat hemelsche hof Amen
O Alre soetste moeder **¶** **Oracio**
ende maghet maria om dat sware
versuchte ende die serighe tranen daer du
mede warden bestort doestu laghes ihesu
christum dinen enighen lone presenteren
voer den vasschen rechter ende soeder ont-
fermitten gheselen mit swaren wonderen
verspreken ende lachterliken bespotten
vercrighe mi van dinen lieuen kinde se-
richede van minen sonden ende tranen
van salighen rouwe help mi dat ic van-
de viant nummermeer en worde bespot
noch van sinnen swaren becoringhen ghe-
gheselt na sinnen wille noch met minen so-
den ghebrocht voer den beuenden rechter
Nar vercrighe mi dat ic mi seluen der-
delen moet in dit leuen ende met waer-
achtigher penitencien mi gheselen moet
amen **H**eer hoer myn ghebet ende myn
roepen come tot di **Benedien** wi de heere

Gode segghen wi danc **A**lle ghelouighe
sielen moeten rusten in vreden amen

Here ihesu criste wi aen **T**e tercie
beden di ende wi ghebenedie di wat
ouermids dinen heilighen cruuus hebstu
verlost die merelt. onferme di onser die
ghepassijt biste om ons

Od wilt denken in myn hulpe
cheere tot mi te helpē haeste **G**lo-
rie si dē vader ende den sone ende den hei-
lighen gheest **A**lt was inden beghinne
ende nu en altoes ende ewelike sonder ei-

Ode amen **T**rimmen
Du criste die wortste gheleit te terci
tijt totter pinen te draghen dyn cruuus op
dine scoudere voer ons oosalighē **G**if os
di also te minen en heilichlike te leuen op
dat wij moeten waerdich warden te ghe-
bruken die ruste des hemelschen vaders
lant **L**ot ende ere si cristo vercoft ende
verraden met enen teyknen des vreden

ghepassijt ter doot sonder lase voert vole
Gin die verlaide galghe amen **Ps**
Od hoer myn ghebet als ic bidde
van anxe des viants verlosse myn siele
Du hebste mi bescermt vander vergade
ringhe der quader ende van menichvou-
dicheit der gheenre die quaetheit doe **Wat**
li hebben haere tonghen scerp ghemaect
als een swaert li spannen den haren boge
ee bitter dinc om te scietē in heimelichedē
den onbeulecten **K**aesteliken sellen li he
scieten ende en sellen niet ontsien li hebbē
hem vast ghemaect een scalke reden **Sij**
vertelden om te huden die stricken li sei-
den wie sallē sien **S**i onderslochte boelhe-
den li hadden ghebrec in hoerre onderhoe-
kinghe **D**ie mensche sel gaen totte hoghe
herte en god sel verhoghet worden **K**oe
wonden sijn ghemordēn scutte der clein-
re kinderen . ende haere tonghen die sijn
gherancē weder hem **A**l sijn li bedroeft.

diese saghen ende alle mensche ontsach
Si vertelden die werken gods ende sijn
daden verstanden si **D**ie ghorechtighe
sel verbliden inden heere ende sal in hem
hopen ende alle die ghorechte van herten
sellē ghelouet werden **Glorie** si den va-
der **H**ast was inden beghinne ende. **A**ut
Die heere is gheleit ter doot als een scaep
ende hi en loet sinnen mont niet op
Consus is ghepassijt voer **Capittel**
ons ende heeft ons exemplē ghelaet
op dat wi sijn voetstappen sellē na vol-
ghen God si ghelooft **R**espōs **H**i voer
sette hem die bliscap Ende leet den doot
Vers **E**nde vermaide alle conkuus **C**u
leet den doot **Glorie** si den vader ende de
sone ende heilighen gheest. **H**i voer sette
hem die bliscap Ende leet den doot **V**er
like **H**i is gheoffert want hi woudet en
de hi en loet sinnen mont niet op **H**eere
hoer myn ghebet en myn roepē coē tot dij

Haet ons bidden Collect
Eere ihesu cristie soen des leuendi
ghen gods die te terci tijt waerste ghelegt
totter pinen des crucē om salicheit v̄ wa-
reldt. wi bidden di deuotelic op dattu ouer
mids die craft des heilighen lidens wilte
of doen onse sonden ende ons leiden tot-
ter glorien dūnre verrisenisse. Die leues
en regneers met gode den vader in enich-
heit des heilighen gheestes een god in ee-
wicheden amen. Heere hoer myn ghebet
ende myn roepen come tot di Ghebndijt
li ihesus cristus soe des leuendighē gods
ende die soete moeder en maghet maria.
ende al dat hemelsche hof amen Oratio

Otre goedertierenste moeder en ma-
ghz maria om die swaer pine ende
anxt die v̄ herte doghede doe die iodē rie-
pen cruiisten cruiisten en daer om uwen
eenighen soen ihesus ccistus die wort tot
ter doot veroverdeest ende totten bitteren

Coramente des cruce[n] helpt mi inden grā-
ten anxten daer myn lichaem sel worden
ghepijnt van liecten myn siel aen die een
lide sel sijn beleghen vanden viant ende
an die ander slide vanden strenghen rech-
tere: Helpt mi daer maria, dat die sente-
ci van der ewigher doot tieghen mi niet
en werde gegheue[n] op dat ic u[er] overleuert
en werde ter pinen in dien ewighen brā-
de Amen **H**eer hoor myn ghebet ende
myn roepen come tot di **B**enedien wi dē
heere Gode legghen wi danc **A**lle ghelo-
uiche sielen moeten ruste in vreden amē

Haenbeden di ende wi ghebenedien di
wāt ouermids dinen heilighē cruius heb-
stu verlost die maerelt onferme di onser
die ghepassijt ende ghepinicht biste om
onser allen sonden wille

God wilt dencken in myn hul-
pe Heere tot mi te helpē haestē

Collect

Glorie si den vader ende den soen en de
heilighen gheest **H**et was inden beghin
ende nu ende altoes ende ewelike sonder

Iepnde amen **V**immen
hesus is om ons andē cruce gheest
men in welken cruce dat hem dorstede en
sine heiliche handen ende voeten worden
doergrauen met naghelen **E**er ende bene
diccie moet sijn de heer gherciuist die ons
met sijne pinen verlost heeft vander ellē
dicheit **L**of ende eere si cristo vercoft en
verraden met eenen teiken des mede ghe
passijt ter doot sonder lake voert volc in
die vermaide galghe Amen **P**s

Ich heb gheloeft daer om heb ic ghe-
sproken mar ic ben leer vernedert
Ic hebbe gheseit in minen ouerganc al-
le mensche is loghenachtich **W**at sel ic de
heer wederghenue voer al dat hi mi med
gat **I**c sel nemmen den keli des heils en sel
aenroepen den nae des heere **I**c sel wed

gheuuen den heer mine belokte voer al sijn
vole die doot sijne heylighē is duerbaer
in sijn aelicht O heer wat ic dijn knecht
ben ic ben dijn knecht ende een lone dijn
re deernen Ou hebste ghelcoert mine ba
den ic sal di offeren offer des loues en ic
sel aenroepen den naem des heeren Ic
sel mine begheerte weder gheue in teghe
moerdicheit alles volckes inden breeden
houen des huus des heeren in mids van
di iherusalē Glorie. at. Si letten bouen
son hoeft een tytel ghescreuē ihesus van
nazareen coninc der ioden Capittel

Doetmoedichde hem seluen ende is
ghehoersamich ghemorde voer os
ter doot God si gheloeft Bel. Hi is ghe
offert wat hi woudet. os Ende hi en loet
sigen mont niet op. Want hi woudet.
Glorie si den vader ende Hi is gheof.
Verlikel Hi gaf ouer sijn liele ind doot,
ende hi is gherenkent metten maledigē

Heer hoer myn ghebet ende myn roepen
come tot di **L**aet ons bidden **C**ollect
Dier ihesu criste lone des leuedighē
gods die ter laetster vren waerste
naert ghemaect te crucen van dinen cleē-
deren beroeft . gherewult inden handen
ende voeten niet scarpēn naghelen doer .
boert ende du voer dinen crucers baestē
ende du vanden papen ende den anderen
die den wech ledēn ende oet vanden qua-
den scaker versproken waerste ende van
den anderē scaker ontschuldicht die di oet-
moedelic bat om dijn ryc Ende du lorge
droeghes voor dijn moeder die bitterlike
weende ende voer dijn iōgher die bi hoer
stont . ende di oerconde gheghenē is dat
tu die gods lone biste **V**ander warelt die
verdonkerde . vander sonnen die hoer sei-
nen liet . vander aerde die beuede . vander
grauen die ontdeden . vanden steenē die
spletten . vanden cleede des tempels das

Scroerde. vanden riddar centurio die sprak
dese is waerlic die gods lone Wi bidden
di ghenadighe god datstu ons niet en bez
gheues nu noch in die vre oser doot. mar
ghewaerdighe ons te ontskaen in dijn ryc
Die leues ende regniers met gode den va
der in eenicheit des heilighen gheelts een
god in ewicheden Amen Heer hoer myn
ghebet ende myn roepē come tot di Ghe
benedijt si ihesus cristus lone des leuendi
ghen gods ende die loete moeder en ma
ghet maria en al dat hemelsche hof amen

O Alre minicste maghet **Oratio**
O maria om dat swaert des rouwen
dat dijn siele doerghinc doe du dinen alre
edelste soen laghesta naect hanghen ande
cruce met naghelen doerboert met sinen
preciolen bloede bestortet ende mede ouer
al met menighen wonden doerboert. hel
pet mi dat myn siele metten swaerde des
mededoghens moet worden doersteken

r i

ende metten speer der godlyker minnen doerwont also dat alle mine bloedi. ghe sonden moeten drijuen wt mynre heeten op dat ic werde suuer van sonden en de gheciert met godlyken merken. ende met mynre ghedachten verheuen van dessen ellendighen dale ten hemelschen goede. op dat als die leste dach comet. dat ic daer mach gheraken .met siele. ende met liue **Amen** **Heer** hoer myn ghebet ende myn roepen. come tot di **Benedien** wi. den heere **Gode** legghen wi dane **H**elle ghlouighe sielen. moeten rusten in vreden **Amen**

Here ihesu **C**re noen
christe wi aenbede di ende wi ghebe
nendiden di want ouermits dinen heylis
ghe cruius hebstu vlost die werelt vferne
di onser die ghepassijt biste om ons

God wilst dencken in mijnen hulpe
heer tot mi te helpē haelste
Glorie si dē nadē ende dē loē
ende den heilighē gheest **A**lle
was inden beghinne ende nu ende altoes
ende ewelic sonder eynde amen

Dat salighe liden cristi **V**immen
moet sijn onse verlossighe en ouer-
mids dat lidē moet ons bereit sijn die he-
melsche bliscap **G**lorie si di heer die daer
hanghest inden cruce ende dinen gheest
al roepende opgaues ende verlossen die
verloren warent **L**of ende eer si cristo v-
oerende verraden niet reuen teiken des
vreden ghepasscht totter doot sonder sake
voert volc in die versmaide galghe amen

In di heer hebbe ic ghehoert **V**is
niet en moet ic ghescient worden in
ewicheit vrie mi in dijnre gherechticheit
Reghe dijn oer tot mi. haelste om mij
tot te nemen **T**es mij in gode bescermes

e q

ende in enen huse der toerluchten op dat
tu mi behoudes. **W**ant du biste myn stare
heit ende myn toerluchte ende om dinen
name saltu mi beleeden. ende du salte mi
voeden. **D**u salte mi mit leeden. vanden
stricke dat si mi verhuden want du biste
myn belcermere. **I**n dinen handen beue-
le ic minen gheest du biste nu verlost hee-
re god der wairheit. **G**lorie si den vader
ende den sone en de heilichen gheest. **A**lle
was inden beghinne. **N**it **I**hesus riep
met luder stemme. vader in dinen hande
beuele ic minen gheest. **C**apittel

Qristus is eenwerue ghestorue om
oste sondē die rechtuaerdighe. voire
die onrechtuaerdighe. of dat hi ons soude
offerē gode. is wi die de vleisch gesterue
sijn en leueerde sijn de gheest. **B**el **H**i gaf
inder doot sijn siele. **V**s Ende wart ge-
rekēt metten misdadighen. **S**ijn siele. **G**lo-
rie si de vader en de sone en de heilige geest

Hi gaf inder doot sijn siele **Verli.** Ware
liben hi heuet oude quellighē opgheboert
ende hi heeft ghedraghen onse droefhept.
Heer verhoer myn ghebet ende myn roe-
pen come tot di **Laet ons bidden** **Collect**

Heer ihesu criste soen des leuendigē
gods die te noen tijt inden cruce mz
wtgherecten armē gode den vader op
gaues dinen gheelste . ende metten slotel
dijns doots dat paradijs oplokes wil os
verleenen dattu in die ure ons doots on-
se siele tot di ontferm herteliken doestste co-
men du die waerachteliken een paradijs
biste . Die leues ende regniers met gode
den vader in eenicheit des heilighē gheel-
tes een god in ewicheden **Amen** Heer v-
hoer myn ghebet ende myn roepen come
tot di **Ghebenedijt si ihesus cristus soen**
des leuendighē gods ende die soete moe-
der ende maghet maria ende alle dat he-
melsche hof **Amen** **Oratio**

r iij

Oalre edelste maghet maria om den
iammer en iormet daer dyn gheest
mede was beswaert daer du stondes bidē
cruce ende ihesum cristum dinen lieuen
lone. in anxe līnre doot horeste ropaen
met luder stemmen di lieue moeder linte
ian beuelende ende linnen gheest offeren-
de līne vader. helpt mi maria in die vre
mīnre doot als mājn tonghe di niet meer
aen en sel moghen roepen. als dat sien
mīnre oghen sel vergaen ende mīn oren
douen ende al mīn linnen ende crachten
sellē ontbricken dan ghedenket alre suet-
ste magh; maria dat ic nu storte mīn ge
bede voer die oren uwer goedertierenheit
ende wilt mi helpen inder groter noot en
de wilt minen gheest dinen lone beuelen
dat ic ouemits hem met uwer bede ont-
gaen mochte. die ewighe pine der hellen
en myt werde ghebrocht totter ruste des
ewighen vader lats amē **H**eer hoer mīn

ghebet ende myn roepen come tot di **B**e-
nedien wi den heer . gode legghē wi dans
Alle ghelouighe sielen moeten rusten in

Nreden Amen **T**e vespere

Ecere ihesu criste wi aenbebeden dit
ende wi ghenedien di want ouermids
dijn heiliche cruns hebste verlost die wa-
reit , oferme di onser die ghepassijt biste
om ons

Od wilt denckē in myn hul-
pe heere tot mi te helpē haelte

Glorie si den vader en **A**llt
was inden beghin ende nu ende altoes ,
ende ewelic sonder eynde amen

IC ben verblüt in desen **P**s

die mi gheseit sijn . wi sullen gaen
int huns des heeren **O**nse voeten stondē

in dinen widen salen hemelsche iherusalē

Du biste iherusalē die ghetumert wordes
als een stat welker ghemeenscap te gader

is in ee enich ee **W**at daer sijn op gheclo-

r iiiij

men die ghelachten die ghelachten des
heren die tughe van israhel om te belien
den name des heren **M**ant daer die stoelen
int gherechte sullen sitten die stoelen sijn
op dauids huis **R**idt die ten vreden sijn
iherusalem ende oueruloechheit li dē ge-
nē die di minnē **O**uermits dīnre crach-
te moet vrede werden ende oueruloech-
heit in dinen toernen **I**herusalem om
mine broederen ende om minen naesten
heb ic vrede van di ghesproken **O**m des
heren huis ons godes heb ic goede din-
ghē di ghelocht **G**lorie li den vader ende
den sone ende den heilighen gheest **A**lt
was inden beghinne ende nu ende. **A**lt

Here du biste waerdich te nemē dat voec
ende te openbaren sijn heymelicheit wat
du bilt ghedoot ende hebst ons ghelosse
in dinen bloede **T** **U**mmen

O ihesu eē verlosser alre menschē die
onbonden hebste die knopen der **S**

de metter swaerre pine des doots leide oſ
totten waerachtighen vrede ihesu crosne
der maechden **O** ihesu criste alre hoochste
du hebste ghedronken den alre bittersten
drac der gallen aenden cruce om onse lō
den **O** waerde ihesu een goedertieren co-
nint. ende een gheselle des vaders lichts
du hebste die riuiern .des bloets wt ghe-
stort i dat bitter outaer des crucē **O** wace
de bloet cristi. die marest een verderue
des midighen wiants ghif ons te dorsten
ende te comen totten auontmael des voer
ghelienighe lamis **L**of ende eere li crista
vercōt ende verraden. niet eenen tecken
des vreden ghepassijt ter doot sonder sa-
ke wort volc in die verlmaide galghe amē

Capittel

We hebben ghesien den heere ihesum
cristum .ghetroont metter glorien
ende met eren .om dat sware ende bitter
liden des doots .op dat hi smaken soude

den doot voer allen menschen duermids
die gracie gods God si ghelockt Verli.
Hi gaf sine kinnebacken den ghenen die
sloeghen Sijn siele is veruolt met osma-
denissen V Canticū marie virginis
Psalmus Magnificat anima

O mea dominum .
Q uon siele maect groot den heer Ande
mijn gheest heuet hem hoghe veruroecht
in gode mijn heyl Want hi heeft aenghes-
lien die oetmoedicheit sijne deernen liet
daer van sellen mi salich hieten alle ghe-
boerten Want hi heuet mi grote dinghen
ghedaen die machtich is ende sijn heilige
naem Ande sijn onfermerticheit is na
gheschachte tot ghessachten dien die he ont-
sien Hi heuet macht ghedaen in sijn ar-
me . hi heeft verstroepet die houaerdicheit
van ghedenckenisse sijns herten Hi he-
uet ofghesettet die machtiche vaden stroe-
le ende hi heeft verheuen die oetmoedicheit

Die hongheriche heeft hi gheuollet met
goede .ende die rike liet hi gde **H**i heuet
ontfaen yrael sijn kint . hem ghedachte
sijne ontferraharticheit **A**ls hi ghespro-
ken heeft tot onsen vaderen abraham en
de sine ghesslachte van beghinne **G**lorie
si den vader ende den sone ende den heili-
ghen gheest **A**lt was inden beghin. **A**lt
Die goede herde is van hen en ghescheiden
die sijn liele sette de voer sijn lammeren en
heeft he gewaerdicht te steruen voer sijne
scapen **H**eer verhoer myn ghebet ende
myn roepen come totti **T**aet ons bidden

Here ihesu criste . sone des leuenden
gods die te vespertijt wordes van-
den cruce ghenomen ende woudes ontfâ-
ghen werden inden handen dijnre moe-
der . ghis ons ghenadeliken dat wij den
last onser sonden moeten of legghen op
dat wij moghen waerdich worden te co-
men voer dat aenscijnen dijnre goddelijkex

moghentheit Die leues ende regniers my
gode den vader in eenicheit des heilighen
gheestes een god in ewicheden amen **H**ee
re hoer myn ghebet ende myn roepen co-
me tot di **B**hebenedijt si ihesus cristus
sone des leuendighen gods. ende die soete
moeder ende maghet maria ende alle dat
hemelsche hof Amen **O**ratio

Olle reинste maghet maria om dat
weenlyke suchten ende screien dat
uten grondz dīns herten spranc ende dīs
niet onthouden en conste . doe du als wij
goedertierlic ghelouen viellec̄t met rouwe
op dat dode lichaem dīns eengheboren
loens doe hi vanden cruce wert ghedaen
wyses aenschijn te voren scoen ende clae
was nu beuaen saghes metter doot ver-
ren ende al gheswollen van swarichede
der bitterre slaghen ende al vol wonden
ghewant **H**elp mi dat ic mi myn quetsi
ghe van minen sondē so moet heelē niet

een pleister vā warachtighen rouwe als
die tijt sal comen dat myn lichaem sal dā
rottē ende veruulen dat myn siel gheleet
moet werden met onnozelheden ende ver
ciert niet scamelhedē. op dat wi waerdich
werden te cullen ende te hessen dinen lie
uen soen ihesum cristum . die daer leuet
ende regneert mette vader in enicheit des
heilighen geest inder ewicheit amē **H**eer
hoer myn ghebet ende myn roepen come
tot di **B**enedien wi den here **G**od leggen
wi danc **A**lle ghelouighe sielen moeten
rusten in vreden amen **T**e compleet

Here ihesu criste wi aenbeden di en
mi ghebenendē di want ouermids
dinē heilighē cruce hebstu verlost die ma
relt öfverindi onser . die ghepassijt bilstē dā

Bekeer ons god onse heilghed **V**ons
Ende keer dinē toorne van ons
God wilt denken in myn hulpe he
re tot mi te helpen haeste **G**arie li

den vader ende den soen ende den heilige
gheest **H**ast was inden beghin ende nu
ende altoes ende ewelic sonder einde amē

De heer regiert mi ende mi **P**
en sel niet ghebreken inder stat der
weiden daer hi mi settede **O**p dat water
der wedermakinghe heuet hi mi op ghe-
uoet ende bekeerde myn siele **N**i leide mi
voert op die paden der rechtuaerdicheit
om sinen name **W**ant of ic wandere in
mids den sceme des doots ic en sal tqua-
de niet onturuchten . want du heere met
mi bilste **D**ijn roede ende dijn staaf troelte
mi **D**u heueste een takel bereit voer minē
aensichte weder die ghene die mi bedru-
ken **D**u heues net ghemaect myn horst
in olpe en myn kels die droncken maket
hoe claeer is hi **E**nde dijn onfermertich
hept die sal mi na uolghen alle die daghe
myns leuens **E**nde op dat ic wone in-
den huse des heeren in lanchet der dagē

Glorie si den vader en den sone ende den
heiliche gheest **A**lt was inden. **A**nt
Si sellen hem bescreien als een eenboren
sone want die onnosel heere is ghedoort

Owonderlike coninc **I**pinnen
die doot laghes inden graue. ghik
ons in di te rusten ende di altoes lof te ge
uen **H**ere com ons te helpe die du verlos-
set hebste met dinē bloede ende leide ons
totter ewigher bliscap des vreden **L**of en
de ere li cristo vercoft ende verraden niet
enen teiken des vredē. ghepassijt ter doot
sonder lase voort volc. in die verlmaade
galghe **Amen**

Qristus is ghepinicht idē **V**capittel
plepsche. ende wort ghi ghemwapent
metten seluen liden met ghedachten **G**od
li gheloeft **V**ersikel **O**criste wi aenbe-
den di ende wi benedien di. want ouer-
mids dyn heiliche cruns. hebstu die wa-
relt verlost **T**unc dimitt seruum,

Dlaet heere dinen knechte in vredē
na dinen woerde. **A**nt mān oghē
hebbēn ghēlien dinen heylghēuer. **D**ien-
stu bereit hebste voer al des volckes aen-
lichte. **E**n licht is tot eenre openbaringe
der heiden ende tot glorien sūns volcs vā
īsrahel. **G**lorie si den vader. **H**ist was
inden beghin ende nu ende altoes ende.
Ant. **O** criste behouder maec ons ghelot
wi oefenen dūn alre heilichste lidē op dat
wi ouermids dūn lidē bescermet moghen
worden vanden laghen der vianden en
di alleen moghen behaghen ende rusten
moghen in vreden. **H**eere verhooer mān
ghebet ende mān roepen come tot di laet
Ier ihesu. **W**ons bidden. **C**ollect
Icriste soen des leuendighen gods.
die ter laestter vren des daghes rustedes
inden graue, ende van dīnre alre rou-
wichster ende droeuwichest moeder ende
mede van anderen miue wordes beweert

en bescrept . wi bidden di gheif ons te ouer
vloegen met tranen dūns lidens en me
alre innicheit des herten dūns bescrepes
ende dijn lidē altoes versch met barnen
der begheerten te houden . Die leues ende
regniers met gode den vader in eenicheit
des heilighen gheelts een god in ewiche
den amen **H**eer hoer myn ghebet en myn
roepen come tot di **G**hebenedijt si ihesus
christus sone des lewendighen gods . ende
die grote moeder ende maghet maria . en
al dat hemelsche hof amen **O**ratio

O Waerde maghet maria om t'sluch
ten en dat onspreklike weene dare
dijn siele mede gequelt wort doe du dinē
soen den enighē troest dijnre sielen laech
ste begrauen . keer dijn oghe der ontferm
herticheit tot mi in desen ellendighē dale
der tranen **O** myn eenich toeverlaet **E**n
wilt mi tonen ihesum dinen sone na de
sce ellēde op dat als mi van onser scoēhz

l i

worden gheworpē als een vugl crenghe
en begrauen O myn toeueraet eer dz ghe
sciet ouermits hulpen dūnre dūdiente m̄z
ten heilighen sacrament moet werden be
waert en met een salich einde vā hē sceidē
ende ewelic met hem regnerē die mette vā
der ende metten heilighē gheest leuet ende
regneert ewelikē sonder einde amen ~~Heer~~
hoer myn ghebet. en myn roepen laet ca
men tot di Benedien wi den here. God si
ghelooft Alle ghelouighe sielē moeten rul
len in vreden amen. Die soete name ons
liefs herē ihesu cristi en dūnre waerd moe
der mariē si gebenedijt nu ende ider ewic
heit Amen

...dich in mich gehe
zu vermeiden vor dir
zu bewahren dich
nicht und werden be
stehen steh zu dir
zu vergrößern dich zu
erhöhen gleich einer reiche
oder stolze ammen. **L**
tu ich tragen lach
in den hort. So si
der leib meines und
der leib nem uns
figur weich mo
zu mich. Der mich

154
guten die hundre
stullen vanden re
vom heiln cristi
stunden dagebe
2. erne
godes
her ic
maß i
el mi
des ic
antrie
tide gliedet om
van vier merkt
achtzen lantlin
tat von ion thore
zu steden dan ghe
ne sive hof taver
zittert piem die
spat moet ghe
van heiln cristi vol
ticht is niet wane